

Nr 11

Konstitutionsutskottets utlåtande i anledning av motioner angående viss ändring av bestämmelserna om röstavlämning på svenska beskickningar och konsulat.

I de likalydande, till konstitutionsutskottet hänvisade motionerna nr 83 i första kammaren av herr *Lundström* och nr 110 i andra kammaren av fröken *Vinge m. fl.* hemställes, »att riksdagen ville för sin del besluta sådana ändringar i Lag om val till riksdagen och Kommunal vallag, att röstavlämning på svensk beskickning och konsulat kan äga rum fr. o. m. trettionde dagen före valdagen och avslutas på tid som överensstämmer med nuvarande bestämmelser, samt att vederbörande utskott måtte utarbeta erforderlig författningstext».

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionerna.

Enligt lagen om val till riksdagen och kommunala vallagen får vid andra-kammarval och kommunalval röstberättigad, som med skäl kan antagas vara utrikes på valdagen, före valdagen avlämna valsedel, avseende valet i den valkrets, där han är upptagen i röstlängd, inom riket å fast postanstalt samt utom riket å svensk beskickning eller svenskt konsulat, som Konungen bestämmer. Samma rätt tillkommer röstberättigad, som till följd av utövningen av verksamhet av vissa slag icke kan rösta på valdagen. Vid röstning utom riket är beskickningens eller konsulatets chef eller den han sätter i sitt ställe röstmottagare. Röstmottagning utomlands — som skall kungöras på lämpligt sätt — skall äga rum från och med adertonde dagen före valdagen intill dess avgivna valsedlar skola insändas till överståthållarämbetet. Ytterkuvert med valsedlar skola insändas dit i så god tid, att de kunna beräknas vara ämbetet till handa sist dagen efter valdagen. Sker insändandet med post, skall försändelsen anordnas som värdepost. Inkomna ytterkuvert skola, där väljaren tillhör valkrets, för vilken ämbetet ej har att verkställa röstsammanräkning, snarast möjligt vidarebefordras till sammanräkningsmyndigheten. Sammanräkning av avgivna röster skall verkställas vid offentlig förrättning, som skall påbörjas i regel så snart ske kan, dock icke förrän å åttonde dagen efter valdagen.

Med anledning av vad i motionerna yrkats vill utskottet erinra om att riksdagen år 1953 i anledning av en av herr *Håstad* väckt motion (II: 257) på förslag av konstitutionsutskottet i skrivelse (nr 99) till Kungl. Maj:t hemställt om översyn av bestämmelserna i lagen om val till riksdagen och

kommunala vallagen om röstmottagning å beskickningar och konsulat. I sitt av riksdagen godkända utlåtande (nr 7) i anledning av motionen förklarade utskottet sig anse det vara av vikt, att röstberättigade, som omkring tidpunkten för valet vistades utrikes, om det låte sig göra, erhöles bättre möjligheter än för närvarande att utöva sin rösträtt. Utskottet ansåg det böra undersökas inom vederbörande departement bland annat huruvida förevarande bestämmelser lämpligen kunde, såsom motionären föreslagit, ändras därhän, att röstning å vissa beskickningar och konsulat kunde äga rum så sent som på själva valdagen samt att den tidpunkt, vid vilken valsedlarna skola insändas till överståthållarämbetet, kunde flyttas framåt någon eller några dagar. Enligt vad utskottet inhämtat är ärendet för närvarande föremål för beredning inom justitiedepartementet. Proposition med förslag till ändrad lagstiftning i ämnet kan förväntas till nästa års riksdag. Utskottet hemställer därför,

att motionerna I: 83 och II: 110 icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 10 mars 1955

På konstitutionsutskottets vägnar:

HARALD HALLÉN

Närvarande:

från första kammaren: herrar Elmgren, Englund, Hällgren, Damström, Weiland, Herlitz*, Fritiof Karlsson, Erik Olsson och Olsén*; samt

från andra kammaren: herrar Hallén, Spångberg, Jonsson i Haverö, Olsson i Mora*, Larsson i Julita, Hammar, Larsson i Hedenäset och Andersson i Linköping.

* Ej närvarande vid justeringen.